

Nagyvárad Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Az utlevél-panama a bukaresti törvényszék előtt

Bukarestből jelenti a Rador: A bukaresti törvényszéken megkezdtek a Petrolul National elleni ügy tárgyalásának második fejezetét. A törvényszék a kivándorlási utlevelek ügyét vizsgálja. Tegnapra beidézték a törvényszékre informátorként Franasovici belügyi államtitkárt, holnapra pedig az államtitkár kabinetfőnöke van beidézve.

MAI ZÜRICH NYITÁS

BERLIN ... 12350	PRAGA ... 1550
NEWYORK ... 51925	BUDAPEST ... 0068
LONDON ... 24550	BUKAREST ... 290
PARIS ... 2715	BECS ... 7350

Váradai iskolai igazgatók és tanárok különös nyilatkozatai

Az egyik nagyváradai reggeli lap mai számában feltűnő helyen egy kis hirdetés jelent meg, amely arról szól, hogy a nagyváradai középiskolai tanárok minden tekintetben meg vannak elégedve Gaja Aurél, Pop János, Vostinar Pál és Bofa György igazgatók magatartásával, akik annak idején mindent elkövettek, hogy a magyar tanárokat ez évben újra ne vizsgáztassák.

Ez a kis közlemény, éppen ezekben a napokban a legvegyesebb kombinációkra adhat okot. Eppen ezekben a napokban — mert hiszen csak tegnap közölte az Estilap azt a szenzációs számba menő hírt, hogy Gocan Simon főigazgató és Pop János liceumi igazgató ellen 15 váradai tanár súlyos vádakát emelt a közoktatásügyi miniszternél. Hogy milyen összefüggésben áll a ma reggel megjelent kis nyilatkozat a vádak tartalmazó memorandummal, azt még nem lehet tudni.

A Nagyvárad Estilap munkatársa felkereste Vostinar Pált, a leányliceum igazgatóját, aki a vele kapcsolatban megjelent közleményről így nyilatkozott:

— Sejtelnem sincs róla, mi indította a középiskolai tanárokat arra, hogy velem és három igazgató-kollégámmal szemben ilyen különös módon fejezzék ki bizalmukat. Az állítás, hogy mi mindezt elkövetünk azért, hogy a magyar tanárokat ez évben újra ne vizsgáztassák — egyáltalán nem felel meg a valóságnak.

Eppen az ellenkezője az igaz. Mi, akik a vizsgáló-bizottságban benne ültünk, ismételtén figyelemztettük a tanárokat, hogy a sikeres vizsga ellenére is szorgalmasan tanuljanak.

A diákmozgalmak vidéki központjairól tárgyal a minisztertanács

Bukarestből jelenti a Rador: Az Adeverul értesülése szerint a jassy-i hatóságok megállapították, hogy a Manciu rendőrprefektus elleni merényletet előre megfontolt szándékkal követették el és az összeesküvés következménye. A hatóságoknak birtokukba jutott az agitátorok névjegyzéke, akik közt számos ukrán egyén és két diák is szerepel. Egyes kommunista szervezeteknek is részük van a gyilkosság elkövetésében.

Tegnap reggel Anghelescu közoktatásügyi miniszter lakásán megbeszélés folyt le, amelyen résztvettek Marzescu igazságügy-miniszter, Tatarescu belügyi ál-

románul, mert még sok kerülhet újabb vizsgákra.

Különben összeülök a szóbanforgó három direktorral és megbeszélem velük, mit válaszoljunk a különös közleményre.

lamtitkár és Slatineanu a jassy-i egyetem tanára. Az értekezleten azokat a szabályokat beszéltek meg amelyeket a diákság agitációjának elfajulásával szemben életbe akarnak léptetni.

A kormányznak tudomására jutott, hogy a diákság újabb, az eddiginél még erősebb akciókat készít elő, amelyeknek színhelye Kolozsvár, Jassy, Temesvár és Nagyvárad lenne. A szervezet központja, amely a hatóságok megállapítása szerint jelentősen főkével rendelkezik, Jassyban van. A kormányznak eltökélt szándéka, hogy a mozgalmat már csírájában elfojtja. (Rador.)

Királysértési per a váradai Tábla előtt

Szenti Dénes, érszentkirályi 82 esztendő földműves királysértő kijelentést tett, ami a hatóságok fülébe jutott. Biróság elé állították és el is ítélte a törvényszék egy hónapi fogházra és egy évi hivatalvestzésre. Szent Dénes felebebezt a váradai Táblához, amelynek illetanácsa, Domokos bíró referátuma alapján tegnap foglalkozott az ügygel. Mircea Nicou főügyész helyettes sulyosabb ítéletet kért. A bíróság azonban helybenhagyta a törvényszék ítéletét, mert úgy vélte, hogy őfelsége, a király nemes intencióinak az fele meginkább, ha önmagáról megelégedezett alattvalóival szemben a jobb belátásra indító kegyelmezés tényét gyakorolják. Így az ítéletben a vád és a védelem is megnyugodott.

Egy ismert kabaré-karmester halálos szerelmi tragédiája

Tegnap éjszaka tragikus szerelmi dráma játszódott le Budapest a Szív-utcában. Döry Ervin a Casino de Paris zenekarának vezetője, — akit a nagyváradai közönség is jól ismer a Bonbonnierből és az Excelsior barból, ahol nemrégiben még a zongora mellett ült — halálos szerelme miatt megmérgezte magát és hajnali öt órakor a Liget-szanatóriumban kisenvedett.

Döry Ervin tragédiáját az a dilemna okozta, amelyből nem tudott menekülni. Hónapok óta örült szerelmének láncolta Kende Mária színésznőhöz, akit — mint utolsó levelében írta — elszakított az urától Grüner

Oszkártól, aki a Trocadero mulató tulajdonosa Pesten. És Döry érezte a roppant felelősséget is, amelylyel, öregedő, nálánál ki-

lenc évvel idősebb feleségének tartozik, akit nem akart elhagyni, mert félt, hogy öngyilkosságba kergetné a szegény asszonyt. A szerelem és a lelkiismeret harca végül is mérget adott Döry kezébe.

Döry felesége tegnapelőtt elment Roboz Jenőhöz a Casino de Paris igazgatójához és könyörgött, hogy találjon módot, amivel férjét megmenthetné a számára. Kérte Robozt, hogy mondjon fel a színésznőnek, az ura szeretőjének, sőt arra is hajlandó, hogy a pönalét megfizesse érte. De Roboz megmagyarázta Dörynek, hogy a kívánsága teljesíthetetlen.

A karmester felesége ezután hazatért Szív-utcai lakásába, ahol férjét rendkívül ideges állapotban találta. Este nyolckor Döry a konyhába ment és egy pohár vizet kért. Majd a szobájába vonult. Kilenc órakor feltűnt feleségének, hogy még nem jött elő, holott fél kilenckor már a mulatóba kellett indulnia. Benyitott urához, a szobába, Döry fájdalmasan nyöszörgött s amikor felesége rémülten orvosért akart szaladni, kérte:

— Ne menj, megmérgeztem magam, meg akarok halni.

Kende Mária reggel öt órakor a Liget-szanatóriumba ment és kérte, bocsássák be Döryhez. Döry ur meghalt — mondta az orvos. — A nő sikoltott és be akart rohanni a halotthoz, de feltartóztatták, mert attól féltek, hogy Kende Mária örült szerelmében öngyilkosságot talál elkövetni a holttestnél.

Grozavescu Váradon

Tegnap távirat érkezett Bécsből Parlagi Lajos volt nagyváradai színigazgatóhoz, s a táviratban Grozavescu Traian, a bécsi Hofoper világhírű tenoristája arról értesíti Parlagit, hogy november 17-én tartja meg váradai koncertjét. Jegyek csütörtöktől a Kath. Kór pénztárában.

Diamandi József meghalt

Ma reggel 54 esztendő korában meghalt Diamandi József, a Bihoreana bank volt vezérigazgatója. A halál az elmegyógyintézetben érte utól, s megváltotta az élettől, amely már csak szenvedés volt számára.

Egyéni kellemessége, szívélyes modora már a béke éveiben közszerepetbe emelte. Esztendőkö-

át volt Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának választott tagja. A román impérium sem mellőzte. Három ízben választották meg szenátorrá, s politikai szereplését is régi, jóvialis kedélye hatotta át. Ahol módjában állt, exponálta magát igaz dolgokért és személyi sérelmekért. Betegsége miatt kellett visszavonulnia a közéletől.

APOLLÓ MOZGÓ

520

Még ma és holnap

kedden és szerdán

A második feleség

Társadalmi dráma 6 felvonásban

A főszerepben:

P. Menichelli és Livió Pavanelli

Hírek

A spanyol és olasz udvar meghívást küldött

Bukarestből jelenti a Rador: A Lupta jelentése szerint az olasz és spanyol udvaroktól meghívás érkezett a királyi párhoz, amelyben arra kéri a Felségeket hogy látogassák meg ezen udvarokat. Hasonló meghívást küldött a Vatikán is. A lap lehetségesnek tartja, hogy a királyi pár még ebben az évben eleget tesz a meghívásnak.

Megkezdtek a nagyváradi iparostanoncok összeírását

Vasca Tódor munkaügyi felügyelő távirati utasítást kapott a kereskedelmi és iparügyi minisztériumtól, hogy egy országos statisztika elkészítése céljából írja össze a Nagyvárad területén lévő ipari tanoncokat. Vasca inspektor a minisztérium rendeletének megfelelően négy kerületre osztotta fel a várost és minden kerület élére a munkaügyi felügyelőség egyik tisztviselőjét delegálta. Ezek bizottságokkal sorra járják az összes iparosokat az adatok összegyűjtése végett.

Az összeíró bizottság vezetője Olasziban Horga Ádám, Újvároson Dumitrescu subinspektor és Bupte irodafőnök, a város többi részén Markutz Tódor tisztviselő.

A statisztikai adatok összegyűjtésére vonatkozóan megkérdeztük Vasca munkaügyi felügyelőt, aki az Estilap számára a következőket mondotta:

— E rendeletet a nagyváradi iparosok általában bizalmatlansággal fogadták. Megtörtént, hogy egyik-másik iparos nem volt hajlandó a szükséges felvilágosítást megadni. Megnyugtathatom az összes iparosokat, hogy a rendeletnek nincsen semmi más célja, minthogy a kormánynak pontos statisztikai adatok álljanak rendelkezésére. Minden egyéb kombináció csak a fantázia születte.

* A váradi ügyvédvizsgáló bizottságba ma választja be az Ügyvédi Kamara a két tagot. A Táblának tegnap kellett volna választania a maga két delegátusát, azonban nem volt együtt a táblabírák kétharmada és így a választást el kellett halasztani november 17-re.

* Nemtörték be a vámpénztárhoz. A reggeli lapokban feltűnést keltő közlemény jelent meg egy állítólagos rablási kísérletről, amelyet Raceanu Cornél, a nagyváradi vámhivatal pénztárnoka ellen akartak elkövetni. A közleményt a legilletékesebb fórum, maga a vizsgálatot lefolytató bünygyi osztály ma megcáfolja. Bejan János, a bünygyi osztály főnökének nyilatkozata szerint szó sem volt rablásról és az ártatlanul őrizetbe vett gyanúsítottakat: Mák János és Zefir Zsigmond kocsisokat kihallgatásuk után azonnal szabadlábra is helyezték. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a két fiatalember kísérelésként állapítottak bekopogott a vámpénztáros ablakán a szolgáló lányhoz. Az egész rablási história ebből a félreértésből származott.

* Hangverseny a baptista templomban. A nagyváradi „Tabitha” Keresztyén Nőikör rendezésében a baptisták jól képzett ének- és zenekara 5-én szerdán este 7 órai kezdettel hangversenyt tart. A vallásos műsoron kívül kézimunkakiállítás, büffé lesz a baptista menedék- és árvaház javára. Belépti díj nincs. Az érdeklődőket szívesen meghívja a rendezőség.

* A dinamógépkezelői tanfolyamra beiratkozottak szíveskedjenek szerdán este fél hétkor pontosan megjelenni a fa- és fémipari szakiskola tanépületében, Str. Nicolea Zsiga és Str. Coorigilor (Pereces-u.) sarok.

* Az Izraelita Nőegylet közgyűlése. Vasárnap délután az Izraelita Nőegylet közgyűlést tartott, amelynek első pontja az évi jelentés volt. A jelentés kimutatja, hogy 1923. évben 287 ezer lei bevétel volt a nőegyletnek mely összegből 259 ezer 918 leit fordított emberbaráti célokra, 10 ezer lei megmaradt a többi pénz adminisztrációs cé-

lokra fordított. Nagy érdeklődés közepette a zárszámadás után köszönetet szavaztak dr. Barna, dr. Schiff, dr. Waldmann és dr. Erzmann orvosoknak, az árva ingyenes kezeléséért. És köszönetet szavaztak a sajtónak, majd pedig a téli program részletes megbeszélésére került sor.

* A Francia-Román Kör (Cercle Franco Romain) legutóbbi ülésén elhatározták, hogy a Kör előfizet a Revue des deux Mondes-ra, a l'Illustration-ra, a Lectures pour tous-ra, a Femina-ra, a Vi Parisienne-re, a Temps-ra és az Excelsior-ra. Az évi tagdíjat 200 leire emelték családonként. Az olvasó terem nyitva lesz kétszer hetenként, vasárnap és csütörtökön 6-tól 8-ig. A könyvtár jelenleg száznál több kötetet tartalmaz a klasszikus és modern francia irodalom remekeiből. A könyveket kötetenként három leiert lehet kikölcsönözni. Kiváló francia professzorok, az egyetemi misszió tagjai megígérték hogy előadásokat fognak tartani. Az első november végéig dr. Jeannel egyetemi tanár fogja tartani a francia marokkóról vetített képekkel. A Kör minden művelt embert, szívesen lát, fajra és vallásra való tekintet nélkül.

HEIMANN-KERTBEN

bejárat a sárga lobogónál
Bulev. Regele Ferdinand
(Rákóczy-u.)

3.

Több ezer méter
kabát kelme, méterje

350-510-630-800

lejes olcsó árakban

Barna Jenő

900

x Apolló mozgó, még ma és holnap, kedden és szerdán adja a „Második feleség” című hatalmas társadalmi drámát, mely részben tárgyalja a legkényesebb társadalmi kérdést, a bukott nő társadalmi helyzetének kérdését. A főszerepben P. Menichelli ragyogtatja kiváló tehetségét, a mely jogosan állítja őt az olasz filmművészet csúcsára, s sorakoztatja nevét a világ legjobb filmművésznőinek sorába.

x Dorian filmszínház. Tegnap volt a bemutatója a „Nép barátja” című impozáns Dorian-slágerfilmnek. E kitünően megrendezett történelmi film főszerepét a „Boleyn Anna” megszemélyesítője, a bájos Henny Porten alakítja, míg a férfi főszerepet a közönség kedvence, Harry

Liedke játsza, ki mint a „Nép barátja” hódítja meg ismét a közönséget. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

Dorian Filmszínház

Ma kedden

518

A nép barátja

Hatalmas történelmi dráma

6 felvonásban. A főszerepben:

Henny Porten

Harry Liedtke

Dorian sláger film

x Kegyelet a Sas alatt.

x Nő és férfi szövetek nagy választékban, kabát bélések minden színben legolcsóbban beszerezhetők Schlésinger és Jung cégnél, Sas-passage, bejárat Str. Avram Jancu 1.

Cipők

a legszebb kivitelben,
a legolcsóbb árak mellett
Löwbeer és Lautman
cégnél kaphatók

1026

Nagyságos Asszonyom!

HA KÜLÖNLEGES
NŐI DIVATÁRURA

selyem, csipke,
szalag, barsony
és női ruhadi
szekre

882

VAN SZÜKSÉGE,

ugy azt kizárólag a

SZILÁGYI.

cégnél Boulevard
Regele Ferdinand
3 szerezheti be

Divatujdonságok
napontaérkeznek

Kabátra való selyem-
ujdonságok nagy vá-
lasztékban

Igmándi kurák otthon.

és belekben rejtőző csiráját számtalan komoly betegségnek és elejét veszi ezáltal a baj további fejlődésének a szervezetben. Az „Igmándi” nem tévesztendő össze másfajta keserűvizekkel.

Minden háztartásban áldásos, ha kéznél van egy üveg SCHMIDTHAUER-féle Igmándi keserűviz, mert szükség esetén reggelizés előtt fél pohárral használva gyorsan és alaposan eltávolítja fájdalom nélkül a gyomorban. Az „Igmándi” nem tévesztendő össze másfajta keserűvizekkel.

Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Nyoma veszett Moravcsik professzor milliárdjainak

Hová rejtette a készpénzt? — Az özvegy keresteti az eltűnt vagyont

Budapesti tudósítónk jelenti: Rejtélyes történet szövődik a nemrég tragikus hirtelenséggel elhunyt Moravcsik Ernő, az elmegyógyászat hírneves professzorának alakja köré. Most bontakozik ki mélységével az a különös jelenség, hogy ez a kiváló tudós, aki a lélek és elme titkainak oly tudós buvárkodója és nagy ismerője volt, ő maga is probléma lett, a legtipikusabb emberi szenvedély tulásával.

A híres elmegyógyász különös egyéniség, csaknem zord magányosságú férfi volt,

s ennek a szigorúan zárkózott életnek most, halála után, kapni magyarázatát. Moravcsik tanár csak késő férfikorában házasodott. Azonban ezzel a házasságával sem bontotta meg nagy magányosságát. Rendkívül egyszerű fiatal leányt vett feleségül, igénytelen, falusi szülők gyermekét. A fiatal leány annak idején elszegődött a professzorhoz, mint háztartásnő. Derék, értelmes és egyszerű, tiszta lélek volt ez a szerény falusi leány: Moravcsik tanár a szolgálat helyett kivitte Párisba, elhelyeztette egy kitűnő nevelőintézetben, ahonnan mint kifogástalan francia műveltségű hölgy tért vissza. A most már művelt úrnőt a professzor, aki a nőnél sokkal idősebb volt, feleségül vette.

Méltóságos asszony lett az egyszerű falusi leány, aki tanultságával és egyéni kitűnőségeivel meg is érdemelte a magasabbrendű életet, amelybe hibátlanul illeszkedett. Megérdemelt tisztelet vette körül, mint egy híres és előkelő tudós feleségét. A házasság mit sem változtatott azon, hogy Moravcsik tanár szokása szerint naponként adta ki feleségének a háztartási költségeket. Az előkelő orvostanár az őt megillető háztartást vezette, ebben semmi hiánynak nem volt szabad lennie, de ceruzával kezében naponként kiszámolta, hogy mire mennyi kell. Hogy mennyi jövedelme van, azt sem feleségével, sem mással sohasem közölte. Erről soha nem beszélt. Ha hazahozta fizetését, vagy honoráriumait, amikor esténként összeszámolta a bankjegyeket, fölkereste feleségét, hogy ilyenkor hagyja magára.

Szerette, ha egyedül ül szobájában, amikor pénzt számolja. Szenvedélyesen takarékos volt, létséggel igen nagy vagyont gyűjtött. De feleségével sohasem közölte, hogy hol tartja a pénzt. Lakásán soha semmi pénzt nem hagyott. Felesége pedig efféle kérdésekkel soha nem zavarta: ez nem fért össze, egyéni magánéletével és a tisztelettel, amelylyel tulus férje iránt viseltetett. Amikor az ismeretes tragikus foghúzás után Moravcsik tanár állapotát hirtelen oly aggodalmasan látta, az első napon ezt mondta feleségének:

A pénzemet most mégis ha-

za kellene hoznom! Gyors lefolyású betegsége során erre a kérdésre azonban nem tért vissza többet. Meghalt és hogy hol őriztette pénzét, arról senkinek nem szólt. Halála után az özvegy kereste végrendeletét de hiába, a professzor nem végrendeletet írt. Fölnyitották szekrényeit, fiókjait, de sem pénzt, sem pénzere vonafkózó iratát sehol nem találtak. Mindössze a klinikán lévő dolgozóasztalának fiókjában találtak 1 millió s, néhány száz ezer koronát. Ez minden készpénz, ami a professzor feleségére maradt. Ugy látszik, hogy a professzor szenvedélyes titkolód-

zásában még azokat a papirokat is megsemmisítette, amiket pénzének elhelyezésekor mint nyugtákat, vagy elismervényeket kapott. Sem följegyzéseket nem tett, nehogy azokat valaki elővashassa. A föltevés szerint Moravcsik professzornak több milliárd vagyonának kellett lennie s hogy pénze valahol őrizetben van, sejtetik utolsó szavai. A minden pénz nélkül maradt özvegy, ismerősei tanácsára, most körülattal fordult az összes budapesti bankokhoz, hogy vizsgálják meg, nincs-e náluk Moravcsik-pénz letételben. Kétséges azonban, hogy ennek a kutatásnak lesz-e valami eredménye, mert attól tartanak, hogy a professzor tulzott szenvedélyében talán nem is a saját nevére, hanem árnevek alatt helyezte el pénzét.

Kisérteties párbeszéd a váradi éjszakában egy szellemmel

Egy spiritiszta szeanszról jöttem, felizgatott idegekkel, felcsigázott fantáziával. Komor, vigasztalan, sötét éjszaka volt, a novemberi eső finoman pergetezett. Halottak éjszakája volt. A téren egyetlen járőkelővel sem találkoztam. És gépiesen gondolkodtam tovább a felvetett teozofiai problémán.

— Vajon a harmadik szférába tartozó osztrák szellem irányíthatja-e öntudatunkat és akarattírvánításainkat?

Ebben a pillanatban a vármegyeház órája, érces hangon éjfél ütött. És ime, az Artibus romjai közül kékes lidércsláng lobbant fel, majdnem az égig. Ez a láng valami meghatározatlan alakot öltött, láthatatlan karjaival vállon ragadt és magához vonzott.

— Hivtál! — szólalt meg földöntúli, siri hangon — és én megjelentem! Mit kívánsz tőlem?

A hideg végigborsózott a hátamon. De régi ravasz spiritiszta vagyok és nem fogtam fel tulságosan tragikusan a helyzetet.

— Hazudsz, — válaszoltam, — Semmi közöm hozzád. Te az Artibus szelleme vagy. Nekem egy pillanattal sem jutott eszembe a képzőművészet. Hagyj békében.

— Tévedsz, fiatal barátom. Én nem az Artibus szelleme vagyok. Te gazdasági helyzetekre gondoltál. Ennek a szelleme vagyok én. A romok szelleme. A léptetés veszedelmel! Nem látod az összefüggést? Itt csupa rom, — ott a Banca Nationala, az a törvényszék, az az ügyészségi fogház és itt van a sarkóráktár. A szimbólum tökéletes.

Megrémültem. Szegény hivatalnok vagyok egy gyárban és csak mellékfoglalkozásként üzem a spiritizmust. Vajon mit akar a szellem mondani?

— Te öntudatod alatt a következő problémákkal foglalkoztál, — válaszolta ő könyörtelenül. Prolongálni fogja-e a bank a váltódat? Megkapod-e a régóta várt fizetésemelést? Megjött-e már az a rongyos tízezer lei, amit fősvény nagynénéd egy másik bankba átutalt? Ki tudod-e fizetni a novemberi házbéredet?

Most már térdre estem.

— Könyörülj rajtam, oh hatalmas szellem!

— Ne félj, gyáva halandó, — mennydörögte ő, — válaszolni fogok mindenre és nem jársz rosszul, ha követed tanácsomat.

— Beszélj, uram és parancsolom. Szólgád leszek a másvilágon.

— Tehát figyelj. A bank nem fogja prolongálni a váltódat!

— Szent Isten! — hördültem fel.

— A bank be fog perelni és a te lelked erre megkönnyebbül. Mert nem fognak felszólító levelekkel zaklatni többé, nem fognak bankszolgákat a hivatalodba meneszteni, nem fognak kamatokkal zsarolni. Hanem perelni fognak. Szépen, esendesen, monoton egyhangúsággal perelni fognak, mint ez az őszi eső. És te már régen hozzád hasonló szellem leszel, mikor ítélet lesz ellened. A szellem ellen pedig nem lehet foglalást vezetni.

— Nagyszerű, — lelkesedtem, — de mi van a fizetésemeléssel?

— Nem kapsz fizetésemelést, — válaszolta ő sötéten. Sőt ellenkezőleg. Kérelmeddel kapcsolatban főnöködnék eszébe jut, hogy nem bírja tovább a rezst. Erre elbocsájt az állásodból. Egy szerűen leépítenek, mint engem.

— Irgalmas uram! — hördültem fel.

— Kishitű, — fedett meg a szellem.

Megint nem bizol bennem. Ezzel is csak jól jársz. Mert a felmondás dühbe fog hozni. Eszedbe jut husz esztendei minden megaláztatásod és szenvedésed. És fenyegetőzni fogsz. Beszélni fogsz a főnököd előtt látens tartalékokról, adó mérlegekről és egyéb kényes dolgokról. A főnök megijed és betömi a száját. Annyi végkielégítést kapsz, amennyit tíz év alatt sem kerestél volna.

— És az átutalás? — kérdeztem most már örömmel.

— Azí fogja mondani a bankdirektor, hogy nem jött meg még a pénz.

— És én...

— Te felmutatod a szeptember kilencediki levelet, melyben arról értesítetted, hogy nagynénéd már fent volt az átutaló banknál és bejelentette, hogy át fogja utalni a pénzt. Ezt banknyelven avizónak hívják. Te lármát csapsz, közölgvővel fenyegetőzöl és felemeled a nárványpultot a kassza előtt. Erre összeszalad a folyószámlavezető, a pénztárnok és a levelező. Egy pillanat alatt ki fog derülni, hogy az átutalás már szeptember 11-én itt volt, csak hát tévedés, elírás történt. És úgy fizetnek, mint a parancsolat.

— Hát a házbér?

— Holnapig nem lesz pénzöd és a házigazdád kidob a lakásodból.

Kezeimet tördeltem.

— Mit csináljak?

— Gyáva! — ordította a szellem! Idejössz hozzám lakni, a romok közé. Ezek a romok, tavaszig itt lesznek. Kényelmesen berendezkedel. Nyugodtan, gondtalanul fogsz élni és itt zárod le a jövődet.

(—drb.)

Bartók Béla tiszteletére fényes ünnepséget rendeztek Bukarestben

Bartók Béla, a világhírű magyar komponista ragyogó nagyváradi hangversenye után most Bukarestben tartja egymásután koncertjeit. A „Károly Trónörökös Intézet” rendezésében adott hangversenyek alkalmával az összes lapok hasábjait áldozták a kiváló magyar művész zsenijének elismerésére. Műsorán Debussy, Beethoven, Scarlatti, Chopin művei, továbbá saját kompozíciói szerepeltek a közön-

ség nagy ünneplése kíséretében. A koncert után a bukaresti Újságpályán nagy ünnepségeket rendeztek Bartók Béla tiszteletére, ahol Mária királyné kvarterművész és S. Folescu, a román Opera baritonistája mutatták be Bartók szerzeményeit. Az ünnepséget G. G. Brailoin, a neves zenekritikus Bartók jelentőségéről tartott előadása vezette be.

Mit mondott az amerikai román követ a new-yorki zsidóknak

Bibescu ítélete az antiszemitákról — Taps a hosszunapi istentiszteleten

Megemlékezett az Estilap arról, hogy Bibescu Antal, Románia washingtoni követe a legnagyobb zsidó ünnepen: Hosszunapi elment a new-yorki zsinagógába és a főnabbi engedélyével a szószékre lépve beszédet tartott a romániai zsidók helyzetéről. Bukaresti tudósítónk azóta érkezett new-yorki jelentés alapján így számol be részletesebben erről az eseményről:

Bibescu herceget, Románia követét az Egyesült-Államok kor-

mányánál, a new-yorki zsidók meghívták, hogy vegyen részt a hosszunapi istentiszteleten. Háromezer ember előtt szónokolt a zsinagógában Bibescu herceg és sorra megcáfolta a Romániáról terjesztett forradalmi híreket.

Behatóan foglalkozott Bibescu herceg a romániai zsidóság helyzetével és megvilágította saját álláspontját is. Ő már rég kívánja, hogy megoldják a romániai zsidók egyenjogúsításának fontos kérdését, mert a zsidóság

az a faj, amely nem nagyszámu ugyan és kevésbé is van elterjedve a földön, — de mégis olyan géniuszokat adott az emberiségnek, amelyek a civilizáció minden terén jelentős szolgálatot tettek.

Megemlékezett a követ a romániai antiszemita kilengésekről is. Nem tagadta ugyan, hogy ilyenek vannak, de rámutatott, mennyire túlozzák azoknak jelentőségét. Szerinte mind *Duca* külügyminiszter, mind *Brătianu* miniszterelnök határozottan elítéli ezeket a mozgalmakat és el vannak szánva minden excessus elfojtására.

Milyen veszteség volt Franciaország számára — mondotta a követ — az, hogy XIV. Lajos bizonyos körök türelmetlenségének befolyása alatt kiűzte az országból a protestánsokat, akik közt pedig a leggazdagabb, legintelligensebb, legvállalkozóbb szellemű polgárai voltak! Milyen sokat veszített Spanyolország és milyen hosszú idő kellett neki, míg pótolni tudta a sok hiányt, ami az inkvizíció üldözése elől elmenekült zsidók nyomán ott támadt! És az én országom jól tudja, hogy óriási veszteség érne, ha elidegenítené magát polgáraitnak egy részét, amely értelmes, munkás és áldozatkész elemekből áll. Körülbelül 25 éve van zsidó probléma Romániában, de akkor, 25 évvel ezelőtt még különleges helyzetük volt a zsidóknak és az a helyzet ma már nem áll fenn. Nagy-Románia megalkulásával más problémák is felszínre kerültek, így a kisebbségi kérdés. Vannak még fellegek a román égen, de a nap, amely Románia gazdasági kincseit érleli, hamarosan szét kergeti a fellegeket és akkor a szabadság, béke és igazság országa lesz.

A követ beszédét a román zsidó hívők megtapsolták, noha ez ellenkezik a vallási szabályokkal.

Színház

○○○○○

Kedd: Csárdáskirályó, Király Ernő vendégfellépése, bérletszünet.

Szerda: Iglói diákok, Király Ernő buszfellépése, bérletszünet.

Csütörtökön: A nagyhercegnő és a pincér, A bérlet.

Péntek: Nagyhercegnő és a pincér, Bérlet.

Szombat délután: Arvácska, olesó helyárrakkal.

Szombat este: Casanova, bérletszünetben.

Vasárnap délután: Rózsika lelkem, mérsékelt helyárrakkal.

Csárdáskirálynő. Kálmán Imre egész világot bejárt nagyszerű operettjében a Csárdáskirálynőben lép fel ma este Király Ernő, akinek vendégfellépése miatt két estére meg kellett hosszabbítani. A vendégművész egyik legnagyobb és leghíresebb szerepe Edvin herceg, melylyel pályafutásának legnagyobb diadalait aratta. Király Ernő

partnerei a ma esti előadáson Biczó Margit, T. Pogány Janka, Barna Sári, Gróf László, Galambos Elemér, Stoll Béla, Hevesi lesznek. A mai előadás bérletszünetben megy.

Casanova. Pénteken este ünnepi előadásnak beillő komoly és értékes reprizé lesz a színháznak. A Casanova operett előadása ugyanis nemcsak régi idők hangulatát hozza vissza, hanem próbára teszi a társulat művészi teljesítményét is. A klasszikus operettek színrehozása mindig különös ambíciója volt a színháznak, de nálunk ezt az ambíciót fokozza még az a körülmény is, hogy az operett társulat minden tagja ebben a darabban bontja ki tehetségének színigazdag ragyogó palástját. A Casanova címszerepét Gróf László játssza, aki egész művészetével fogja érvényre juttatni ennek az irodalmi történelmi figurának minden báját és kedvességét. Negyes szerepében Biczó Margit, ez a nagyon szép megjelenésű, izléses öltözködésű és csodálatos hangú primadonna vidámsággal, extázisba fogja hozni a közönséget. Igen jó szerepeket kaptak Barna Sári, Betegh Bébi, Kertész Manca, Galambos Elemér, Fényes Lili, Rohonczi, Stoll Béla és Hevesi is. A zenekari részt Váradi kammerster tanította be, míg a rendezés munkáját Hetényi végezte. A Casanova szombat és vasárnap bérletlen kívül, hetente A bérletben, kedden pedig B bérletben kerül színre.

Megnyílt!

Löwbeer és Lautman
cipőáruháza
Str. Nicolae Iorga (Zöldfa-u.) 17

1026

Nagyvárad legrégebbi szűcs- és szőrmearuháza

Zhoray Gyula és Tsa cse

át helyezve Bulv. Regele Ferdinand 8. (Stepper cukrászdával szemben)

524

Ajánja dusan felszerelt raktárát a n. é. közönség szíves figyelmébe.

A már ismert olcsó árak továbbra is érvényben. Ujjában a következő cikkek lesznek az alatti árba elárasítva:

1 drb fogkrém prima	8 Lei
1 " női reformnadrág	52 "
1 " férfi alsónadrág	98 "
1 " gyermek gypju nyakál	22 "
1 pár női vagy férfi harisnya téli	24 "
1 mtr holtszín minden színben	5 "

Női, férfi, gyermek trikóárak, szövetek, kötött kabátok, mellények és ruhák, mindenféle harisnyák olcsón beszerezhetők

Klein Sándor és Társánál
Str. Episc Ciorogariu 1. (Uri-u.) 913

Antikvitások

Interieur, Allwien
Str. Olvin
(Ritók Zs.-u.)

892

Udvardy Ignác képei

A passzív költő, a filozófus áhitatok szelid festője, új utra tért. Misztikus katolicizmusának elvont keresései új áhitattal súlyosbodtak: Udvardy Ignác fölfedezte a természetet. Nem ismerjük ennek az utnak közbenső állomásait. Az új kiállítás váratlanul, szinte átmenet nélkül mutatja be azokat a tágabb perspektivákat, amelyekbe Udvardy művészete legujabban torkolt. Hideg, filozófikus stíluskeresései valahogy mindig a régi franciskánus barátok aszkézisből fakadó artisztikumára emlékeztettek. És íme az elvont gondolatok hideg művi mestere most új melegséggel fordul a naturalis formák és színek felé.

Mint a gyermek, amikor az élet ismeretlenjét a mesék kódében pillantja meg először, Udvardy Ignác túlaradó öröme is mézeskalács házakat, kolbásztermő fákat és mesetarka mezőket látat vele. Az Őszi nap. A bányahegy, vagy A patak mellett e képeinek hozzászánás színesége olyan, mint az eső utáni napnak sugaras feltörekvése. Nehol még a régi Udvardy érzik az új szemléletet. Ezért van, hogy például a Felsőbánya és az Este a hegyek közt című képeinek borzongó impresszionizmus még nem tűr részletezést, hanem a nagyobb arányok, tónusok monumentalitását adja. Dekoratív hajlandóságának is van néhány szép dokumentuma, többek közt a Rózsák. Itt-ott például a Házak az udvarban, vagy az Utca Felsőbányán e képen, természetszeretete már az egészséges naturalizmussal kacérkodik, Pastelljei is annak az új, egészséges szellemnek termékei, amely Udvardy művészetének legujabb etappeját jellemzi.

Udvardy Ignác képkiállítása egészen új oldaláról mutatja be a kitűnő művészt.

k. l.

Szigoru ítéletek a váradai rendőrbírószágon

A nagyváradai rendőrbírószágot vezető Horváth József rendőrkapitány minden eszközt megragad, hogy a város területén elűlj a kihágásokat a legminimálisakra redukálja. Naponta 15-20 embert idéznek be a rendőrbírószágra és vajmi ritkán fordul elő, hogy valaki szívesen uzsza meg a rendőrbírószágot. Ma délelőtt Pap József bérkocsis volt az első. Érdekes, hogy a bérkocsisok minden tárgyalási napon túlsúlyban vannak. Papot 200 lejes büntetéssel hamarosan elintézik. Nem is felebbez. Megnyugszik az itélésben. Hasmonként teljes megnyugvással fogadja Moskovits Ferenc bodegás is a 100 lejes bírágot, mert arórán túl ny va tartott. Silvius Andre utcai botrány előidézéséért mindössze 50 lejt fizet. Rosszabbul jár nála Tauer István bérkocsis, akit vigyázatlan

hajtásért 1000 leje itéltek. Még súlyosabb következményekkel járt Stullberger Jakab bérkocsis elővigyátlanisága. Stullberger jobb oldal helyett bal oldalra irott és miután a rendőr erre figyelmeztette, a rend őrt súlyos szavakkal inzultálta. Horváth kapitány az enyhítő körülmények figyelembevételével mellőzött nyolc napi elzárásra és 1000 lej pénzbüntetésre ítélte a rendtenségtől bérkocsist.

Vasárnap ismét árverés lesz a

907

Dorolheumhan

Sir. Ep. Ciorogariu
(Uri-utca) volt Pre-montrei gimnázium

Csütörtök estig ellogadunk elárverezésre szánt tárgyakat

Ujdonság!

Ujdonság!

Olcsó és jó

kosztümök, ruhák, divatmellények, kепpek, kabátok, leányka iskola ruhák, sapkák, sálak, korcsolya sveteretek stb.

gépen kötve készülnek, megrendelésre, mérték után 24 óra alatt Ruha hímzések gépen izlésesen, olcsón

„Olympia” költőde
Strada Saguna (Kapucinus utca) No 5.

Bernáth Mihálynál

Tanuló leányok telvétetek. 1016

386

HATVANY SZÜCS

Bul. Reg. Ferdinand 12

Szőrme divatujdonságai megérkeztek. Nagyválaszték mindennemű szőrme

árukban. 10% engedmény

Női kabátok és ruhák
legszebb kivitelben, legolcsóbban
Hevesi áruházában
Str. Nic. Iorga (Zöldfa-utca) 424

MARKOVITS JÓZSEF

Megnyílt!

Strada Ciorogariu

Az árak olcsóbbak, mint bárhol.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

kelengye, fehérnemű és béke-minőségű cernaváson lerakata
(Uri-utca) Nyiri-ház. 962

Megnyílt!

Kérném a nagyérdemű közönség szíves meggyőződését.

Egy meztelen hölgy pikáns botránya a Körös-parton

Hajnali hajszja a konflison

Mára virradó éjszaka, úgy három óra körül pikáns kis szcena játszódott le a mostanában villanyárban uszó kispiac-téren. A hervadó virágágyak körül csak egy magános rendőr áll a köoszlopokon ragyogó lámpák alatt. Ő lett először figyelmes a hangos szóváltásra, amely a Szent László templom előtt kezdődött. Egy jól öltözött ur és egy rövid prémbundás hölgy dühös diskurzusát vitte feléje a Körös felől a novemberi szél.

— Hát nem jön?
— Nem!
— Nem kísér haza?
— Nem!

Most a hölgy és a fiatal ember elindultak a hid felé és eltűntek a rendőr szemei elől. A Körös-utca irányából ugyancsak közeledett Molnár István szabósegéd a templom felé. A városház körösparti oldalához ért, amikor éles csattanások, és észrevehetően pofonok hangzottak el az éjben. Molnár még hallotta, hogy a nő egyszóval zokogással szemrehányást tesz az inzultus miatt. Kötélességének tartotta nyomban oda-sietni, hogy a megtámadott nőt védelmébe vegye, de ebben a pillanatban az elegáns hölgy hirtelen gesztussal kigombolta a bundáját, hamar lerázta magáról, a kalapját földhöz vágta, s ott állott lenge estélyi toalettnben.

— Ha most itt hágy, én beugrok a Körösbe — fenyegetődzött fojtott keserűséggel.

— Maga megőrül! — mondta a férfi.

— Tüdőbajt akarok kapni, tudja, mert nem igaz az egész, egy hazugság minden szó, tudja és ha itt hágy, még ezt a ruhát is letépem...

— Na elég volt! Minek is ismerkedtem meg én egy ilyen hisztérikával?

— Mit? Hogy elég volt, hát ide nézz!

És most, amilyen gyorsan csak lehetett, mind a tíz ujjával hisztérikusan magába markolt, görcsösen beleakasztotta a kezeit ruhájának dekoltázsába és reszkette, sirva tépte, szaggatta le magáról a ruhát. Egy pillanat alatt ezer szallagban lógott az előbb még plissézrozott estélyi ruha övének oldalán, s közben indulatosan ömlött belőle a szó:

— Ez mind magáért van, ezt mind maga miatt teszem, maga utolsó, maga nyomorult...

Közben még lehajolt, s a duplára varrott seiyemruha alsó szegélyét fogta két kezébe és kintlódva, gyötrődve, de gyorsan széttépte alul is a ruhát és ott állott teljesen ruhátlanul a hideg hajnalon.

Nem volt rajta egyéb, mint a magas sarkú eszkarpén, a drága selyemharisnya és a tenyérynői rózsaszínű kombiné. Mind az egy pillanat alatt történt, úgyhogy nem is tudta megakadályozni a váratlan utcai levetkőzést Molnár. Csak ennyit tudott mondani:

— Megfázik ebben a hidegben nagyszabású — és felkapta a prémbundát, s a nő felé dobta. A férfi, aki ott állott meglepetten, most hirtelen megdöbbenve és futásnak eredt. Szaladt a városház felé és eltűnt a Teleki-utca irányában. A nőből, mikor felkapta fejét

és ezt észrevette, újból kitört az elkésztettség:

Bestia! — lihegte.

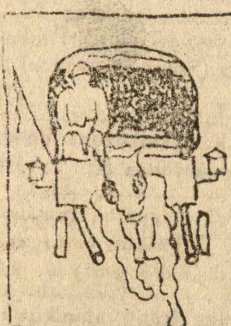
És ismét messzire dobta a bundát magáról és úgy, ahogy volt szinte teljesen meztelenül, a csipős hajnalban, lobogó, rövid hajával utána eredt a menekülő férfinak.

A bunda, a ridikül és a szétfeszített ruha ott maradt a földön. Molnár nem hogy valami eltűnjön, ott maradt a ruha mellett. Sikoltva, szitkozódva futott végig a kis téren és közben a férfi után kiabált:

— Megálljon, jövök én is!

De az már messze járt, valahol a kis Stepper körül. Egyszerre egy konfliktus jött szembe. A hölgy rákiáltott:

— Forduljon meg, hajtson az után a férfi után — és ellentmondást nem tűrő hangon beugrott a kocsiba.

Nem volt menekülés. Vadul

nyargalt a konfliktus a fiatal ember után. A református templom előtt érték utól. A hölgy kiszólt a kocsiból:

— Itt vagyok! Jöjjen!

A férfi dühösen beugrott. Újabb heves szóváltás, aztán a nő kiszólt a kocsinak:

— Vissza a Szent László templom elé.

Egy-kettő ott voltak. Molnár már várt rájuk. A didergő hölgy magára kapta a bundát és visszalépett a kocsiba. A férfi ott állott mellette a járda szélén. A nő ránézett, nagy, árnyékos, tágranyitott szemével, szinte kérőn, esedéklőn:

— Ugye hazakísér?

— Nem. Majd holnap a „helyiségben” találkozunk.

— Ha most nem jön, akkor nem is ismerem többé. Hiszen tudja, a főnök urnak nem tetszik ez a mi „ügyünk.”

— Mit bánom én a főnök urat — most nem megyek!

— Nem jön?

— Nem!

— Hát akkor legalább fizesse ki a kocsit, a fene egye meg magát...

Jó ha tudnak magyarul is a rendőrprefektúrán

Catana Aurél rendőrprefektus a titkári teendőket ellátására Cserbu János helyére, Stefan Jonescu rendelte be szolgálatra. Jonescu kapitánynak új delegálása nem csekély meglepetést keltett és Catana prefektus választását nem igen tartják szerencsésnek. Nem mintha Jonescu kapitány kitűnő rendőrközeg nem lenne, ellenben beosztásában a bünygyi osztálynál nem bizonyított volna amellelt, hogy rátermett előzőeken, udvarias tisztviselő, aki ellen nem is mérülhet fel ilyen irányban kifogás. Azonban kétségtelen, hogy a rendőrprefektus titkáriának megválasztásánál itt Nagyváradon más, igen lényeges szempontokat is figyelembe kell venni. Jonescu kapitányt egyik regátbeli városból helyezték ide, tehát nem ismerheti a város publikumát és ami szintén nem jelentéktelen, nem ismeri a rendőrséggel mégis csak nagy számban érint-

kező magyar lakosság nyelvét. Catana prefektus előszobája naponta telve van magyar anyanyelvű polgárokkal akik ügyesbajos dolgaik elintézésére véget fordulnak a prefektushoz. A mindenkori titkárok feladata éppen az volt, hogy ilyen esetekben a tolmács közvetítő szerepét lássa el. Catana prefektus, noha

igen sokat sajátított el, még sem bírja annyira a magyar nyelvet, hogy a felekkel közvetlenül tudna érintkezni. Reméljük tehát, hogy a prefektusnak ez az intézkedése csupán átmeneti lesz és a titkári állást olyan tisztviselővel tölti be, aki ezeknek az enyhe óhajoknak mégis csak megfelel.

Négy millió lejes pör a Telegdy-birtok eladása körül

Érdekes pört tárgyalt ma a nagyváradai törvényszék, egy létre nem jött birtokvételből kifolyólag. Két évvel ezelőtti ugyanis a Telegdy, mezőtelegdi földbirtokosok el akarták adni földjüket és ez irányban tárgyaltak is Glück József és Társai földbirtokosokkal. A tárgyalások nem vezettek eredményre, úgy, hogy az ügylet nem is jött létre. Most két év után azonban Glückék birtokbábelhelyezés, vagy négy millió lej kártérítés megítélése érdekében pört indítottak Telegdiék, illetve Andru Szevér ellen.

A törvényszék ma tárgyalta a pört, amikor is dr. Simonca György és dr. Zoltán Károly képviselték az alpereseket, névszerint Telegdi József, László, Er-

zsébet és Ilona (báró Capry Emánuelné) földbirtokosokat. Simonca előadta, hogy a család képviselője, Telegdi József nem adott formális megbízást Andrunak a birtok eladására nézve. Dr. Andru tárgyalt ugyan Glückékkel, de ők azok ajánlatát nem fogadták el.

Dr. Andru Szevér is hasonlóképpen nyilatkozott, azzal, hogy bár megbízás folytán tárgyalt Glückékkel, az ügylet nem jött létre, tehát a kereset teljesen indokolatlan. Glückék képviselője dr. Perczel Adolf pedig viszont az Andruval kötött megállapodáshoz ragaszkodva, kérte a követelés megítélését.

Lapzártáig az érdekes ügy tárgyalása nem ért véget.

Nagyszabású váltóhamisítási bűnügy a váradai ügyészség előtt

A nagyváradai ügyészségen pár nappal ezelőtti olyan feljelentést tettek, amelynek háttérében egy titokzatos 420 millió osztrák koronás váltó áll. Sem az ügyészség, sem a rendőrség, amely most nyomoz az ügyben, természetesen nem hajlandó semmit sem mondani, de mint érdekelt helyről értesülünk, a feljelentés lényege a következő:

Egy közismert nagyváradai exportőr, Politzer Sándor, jelenleg a Fekete-Sas szálloda bérloje 1923. október havában a bécsi Fleischverwertungsgesellschaft bizományi céggel szerződést kötött arra nézve, hogy az illető cégnek az erdélyi piacon Kommitensetket szerez és ezek részére a cég nevében vámhiteleket előlegez. A szerződésben pontosan körülírták Politzer Sándor munkakörét és a munkakör biztosítására felelősködő Politzer Sándor a bécsi cégnek egy biankóváltót adott. Ezt a biankóváltót — szükség esetén — olyan összegre állították volna ki, amilyen összeget egy váradai ad-hoc választott bíróság megállapít.

Politzer Sándor munkába fogott és tekintélyes üzleti összeköttetést szerzett a bécsi céggel. Ez év márciusának közepéig zavartalanul dolgozott, ekkor azonban a bécsi cég minden értesítés, vagy indoklás nélkül megszűntette az expozitúrát. Politzer Sándor ez ellen szóban és írásban tiltakozott a bécsi cégnél, kijelentve, hogy a szerződésnek, e szerinte jogtalan felbontásából eredő károkért a céget teszi felelőssé és a kézi zálogként szereplő dolgokat feloldottaknak tekinti. A bécsi cég erre a levélre

mind e mai napig nem válaszolt, a váradai exportőrt fizetésre fel nem szólította, ellenben 1924. április 18-án, amikor a cég már Politzerrel semmiféle összeköttetésben nem volt, sem azóta együtt nem dolgoztak. — egy olyan tartalmu levelet írt a váradai Banca Frontierának, hogy Politzer Sándortól, később megíjendő elszámolás után körülbelül 40 millió osztrák koronát fog követelni, a Politzer Sándor által vezetett expozitúrából kifolyóan. A bécsi cég azért értesítette erről a Banca Frontierát, mert a bankra akarta ruházni a zálogjogot. Politzer Sándor a Banca Frontierától ezt megtagadta és — mint a feljelentésben előadja — igazolta a bank előtt, hogy neki van követelése a bécsi céggel szemben.

Oktober 25-én Politzer Sándornak a törvényszéki kézbesítő egy 420 millió osztrák koronáról szóló váltóóvást kézbesít. Ennek az vásnak következménye az lesz, hogy Politzernek összes ingóságait lefoglalják. Politzer ügyvédje utján nyomban kifogásoltatta a váltót és ez eljárás során az iratokból megtudta, hogy az annak idején kezizálogként átadott biankóváltót a bécsi cég kitöltötte 420 millió osztrák koronára és egy nagyváradai banknak, amelynek neve később fog kitűnni, eladta.

Politzer Sándor ezek után a Fleischverwertungsgesellschaft két igazgatója ellen az ügyészségen csalás és okirathamisítás miatt a bünygyi feljelentést megtette. Az ügyészség a feljelentést az nyomozás lefolytatása végett átküldte a rendőrségre.

Idegenforgalom Nagyváradon

Ma a következők érkeztek Nagyváradra:

Park szállóba: Schimmer Sámuel kereskedő Bécs, Léblany András kereskedő Budapest.

Rimanóczy szállóba: Radó Ernő mérnök Budapest, Kaufmann Simon kereskedő Szeged, Gara Ödön kereskedő Bécs, Kovács Géza kereskedő Berettyóújfalun, Kovács Aladár tisztviselő Debreczen, Schwartz Ernő kereskedő Bécs, Oblath Gyula kereskedő Bécs, Fillent Zsigmond kereskedő Budapest, Schwarc Pál tisztviselő Budapest, Láng Herman kereskedő Bécs, gróf Zichy Rafael földbirtokos Budapest.

Metropol szállóba: Breuer Brunó kereskedő Bécs, Wagner János kereskedő Bécs.

Palace szállóba: Hirsch Izidor kereskedő Bécs, Reis József kereskedő Bécs, Fröhlich Ignác kereskedő Bécs, Schwartz Adolf utazó Bécs.

25-30 leit
fizetek egy
liba tolláért
a neolog izr. lépődében.

Esőernyő legalcsóbb
a készítőnél
Rosenberg Testvérek
N. Jorga (Zöldi-ut.) 8. Behúzás gyorsan készül.

GYERMEK-KOCSIK
Szőke Miklós gyermekkosci
üzemében
Str. Vlahuta (Szt. János-ut.) 22.
a legszebbek és legalcsóbbak

Használjunk kizárólag

PLANTOL

legjobb növény
ételszirt,
mert tiszta, egészsé-
ges és szaporá

Köserül előállítva, szigorúan az orthodox izr. rituelek szerint
Fuchs Benjamin nagyváradon orth. főrabbi ur felügyelete alatt
Készíti a Fabrica Phoenix
S. a. R. Bucuresti.

Oradea-mareli képviselő:
FISCHER EMIL Parcul Stefan cel mare 11. — Telefon 962

Pénzkrízis folytán

raktáron levő kettő gyártmány, egészen új, keresztthuros fémszerkezeti

zongorák, pianókat perzsaszőnyeget
10% engedménnyel

árusítom, míg a készlet tart 792

J. STERNBERG-nél

Piața Unirii (Szt. László-tér) 2

APRÓ HIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

MÉRT helyezkedett olyan tulzott kényelembe egy csésze teához? Kérdezte egyik tanum R. urat, mért kellett cipőjét és kabátját is levetnie, erre azt válaszolta, hogy ő erről semmit nem tud valószínűleg tartja, hogy rosszulléte és eszméletlensége alatt élesztési kísérlet közben vették le ezen nevezett ruhamejűt. Arra a kérdésre, hogy mint barátom tisztességes eljárásnak tartotta-e, hogy távollétemben éjszaka feleségemmel megjelenjen lakásomon és kitégye nőmet annak, hogy hirbe hozzák, kijelentette, hogy más férfi is ezt tette volna és hogy nem volt szándéka hűtlenségre bírni feleségemet. Ma kaptam S. S. ur levelét, melyet szintén közlök. Kedves barátom! Meglepetve olvasom R. jegyzőkönyvi vallomását, hogy én őt az előszobáig kísértem, mire eltávozt. Kissé furcsa, mert ebből azt is lehetne következtetni, hogy tehát akkor ő eljött és én ottmaradtam a lakáson. A tisztelt ur nagyon téved, ugylátszik még mindig egy kissé kábult volt. Anyanyira együtt mentünk el, hogy még a konfliktus is én segítettem fel a Grill előtt, sőt németül figyelmeztettem, hogy a kocsi előtt ne hálálkodjék, mert pletyka lesz belőle. Szíves üdvözléssel S. S. A levelet ezennel közlök teszem, egyúttal helyreigazítok a tegnapi közleményben egy sajtóhibát, nem 1924. II. hanem III. hó 3-án történt az eset. Folytatom. 374

PICURKA, hogy vagy? Oly üres nélkül dré. 367

ANYUKA, hol vagy. Levele van. 353

PEPL. Ma levél megy Sz-n. 354

ÉDES kis B. A legnagyobb valószínűség szerint november negyedikén érkezem és így csütörtökön, hatodikán, tiztől várlak. Előzőleg, ha lehet, hívj telefonhoz, ha a program változna értesítelek. Milliós csók. 355

„ARANYEMBER” urileány ezúton értesíti H. urat, hogy a telefonon megbeszélte rendezvoust előre nem látott körülmények beavatkozása megakadályozta, s nagyon kéri ezért szíves elnézését s mielőbbi levelét, hogy legközelebb hol és mikor találkozhatnánk. Jelölje ugyanaz, mint fent. 356

SANDOR. Magam is „jó kedvvel” olvasom irkafirkádat, csak töltsd bolond kedved! Nem veszed észre, hogy magad derited ki, hogy semmi! semmi!!! okod sem volt ellenem a fellépésre??? Most se látsz tisztán, hogy hüségemhez nem férhet szó, te szerencsétlen! vakasággal megvert bolond ember!!! Majd rájössz, de későn lesz! Fogsz te még! térdénálva rimánkodni bocsánatért, mint már egyszer!! emlékszel, hogy sirtál! Megbánod! 372

G. S. urnak. Déváról, Nagyszebenből, Kolozsvárról, Bukarestből és helyből számos levele van a kiadójavaltban, szíveskedjen átvenni. 373

ALKALMAZÁS

UJSAGARUS fiukat havi fizetésre fölvesz Katona lapáros, kishidő. 225

VINCELLER ember vállalt szállót felibe, vagy általános gondozásra. Lakással, november elsejére. Cim: Hegedüs Hirlapirodában. 284

MUNKANÉLKÜLIEKNEK, ujságárusítással jó megélhetést biztosít a Hegedüs Hirlapiroda. 286

VILÁNYSZERELŐ tanulók, fizetéses felvételnek Poyassán Józsefnél Bazar épület, színházszomszéban. 309

PERFECT gyors és gépirónó, lehetőleg román nyelvtudással azonnal felvétetik. Írásbeli ajánlatok „R. M.” jellegre a Hegedüs Hirlapirodába küldendők. 336

HAZVEZETŐNÖNEK vagy betegápolónőnek ajánlkozom vidékre is. Dúdek-utca 6. Vargáné. 332

EGY önállóan dolgozó elsőrendű kárpitossegéd felvétetik. Rein Faárugyár, Strada Clujului 148. 332

DEUTSCHES Fräulein per sofort gesucht, die rumanisch sprechen sind bevorzugt. Kohn, Pannonia, II. em. 326

20 éves árva leány szobalányi vagy hasonló állást keres, vidékre is elmegy. Cim Strada Hilária 26, ajtó 4. 370

GYERMEK mellé ajánlkozok intelligens, magyar leány. Herda, Strada General Holbán (Széles-utca) 36. 351

ÖNÁLLÓAN dolgozó varrónő, ki felsőruha és kabát készitést végez, szalonba ajánlkozok. Sütő Annus Belényesülak p. u. 352

MINDENES főzőnő felvétetik Földesné, Strada Vlahuta (Szent János-utca) 2. 359

BEJARÓNÖNEK ajánlkozom délig. Mangra Mari, Csengeri-utca 8. 358

KISZOLGALÓNÓ magyarul, románul beszél, ajánlkozok. Herisán Györgyné Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 37. 360

FIATAL mindenese leány ajánlkozok. Domján Zsuzsanna, Huszár-utca 13. 361

EGY idősebb és egy fiatalabb nő vidékre, magános urhoz, hölgyhöz házvezetőnőnek ajánlkozok. Parcul Stefan cel Mare (Tisza Kálmán-tér) 3. Házfelügyelőnél. 364

NEMETUL beszélő harminc-negyven év körüli szakácsnő keres margittai uradalom. Jelentkezni lehet Strada Cosbuc (Szalárdi-utca) 12. 369

PERFECT szalma varrónők azonnal felvétetnek és egy modisztin lány, aki üzletvezetésben járatos, vidékre felvétetik. Klein Simon kalapgyárába. 371

LAKÁS

Magánházak Olasz központján Pénzügyi palota mellett 2 szobás beköltözhető lakással 200,000 Lei, ugyanott 3 szobás beköltözhető lakással 250,000 lei, 4 szobás beköltözhető magánház 450,000 lei. Újvárosban 3 szobás beköltözhető modern lakással.

Szülő Bunytay-ligettől 3 percre 4 hoidas — 3 hoid beültetve — épületekkel, pincével 420,000 lei.

Lakások, lakáscserék, butorozott szobák közvetítését azonnal eszközöljük

„ARDEAL” Főposta mellett Telefon 203. 184

KÉTAGYAS butorozott szobát konyha használatra keres Bihari Sándor a városi színház művésze. Cimeket a Hegedüs Hirlapirodába kér. 342

ADÁS-VÉTEL

LÁBZSAK eladó. Szász, Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra. 331

NAGYIPARTELEP épületekkel, iparvágánnyal, vasuti vágány mellett utáynos áron eladó. Cim Hegedüs Hirlapiroda. 325

ÉRTÉKES szép biblia eladó a Hegedüs Hirlapirodában. 286

ELADÓ házak, szőlők és földbirtokok. Értekezni Tornánénál, Strada Take Ionescu (Körös-utca) 21. D. e. Nilgesz-telep. 365

SZILSKIN bunda eladó. Schwartz és Rosenfeld, Strada Gojdu (Beöthy Ödön) utca 29. 343

EGY italmérési joggal bíró vendéglő forgalmas helyen, beköltözhető házzal együtt, elköltözés végett eladó. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 310

FÉNYKEPALBUMOT (nagy képeknek) megvételre keresek. Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 292

SZÉPIRODALMI könyveket veszünk magas áron Hegedüs Hirlapiroda 994

FÉRFI télikabát közepertmetre eladó. Kaszárnya-utca 9. Ny

ELADÓ Görbe-utca 7. sz. alatt egy jókarban levő asztali spór. 357

ANTIK óra fekete keretben, 4 alabástrom összloppal, villanycsillárok szalonba, ebédlő és hálóba teaasztal stb. olcsón eladók az „Ardeal”-ban. Főposta mellett. 184-231

SILSKIN elctri hosszú bunda prima, egészen új eladó. Calea Victoriei (Kolozsvári-utca) 43. 366

VADONATUJ bódé bármi árusításra alkalmas eladó. Hattyu-utca 44. Láng. 375

SZÉKFONASHOZ nádat ajánl H. Binder Bukarest, Strada Mihai Voda 26. Bis. 375

OKTATÁS

HEGEDÜ órát adok, házhoz is megyek. Cimet a Hegedüs Hirlapirodában kérek. 294

PERFECT német férfitől órát vennénk este fél 7-től fél 8-ig. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 368

KÜLÖNFÉLÉK

MINDENNEMÜ kézimunkát jutányosan vállal Kőszegi, Bölcse-ut. 16. 362

FEHERNEMÜ, harisnya javítást olcsón vállal Gáborné, Strada Vlahuta (Szent János-utca) 22. 363

Épület, butor és ablak

űvegezést legalcsóbban készit

Frenczel űvegezői vállalata

tábla- és tükörűveg raktára
Str. Vlahuta (Sz. János-ut.) 44. 670

Méterenként 245 leiért

gömb, cser és gyertyánfát házhoz szállit

Schwartz József és fiai

Strada Horia (Báthory-utca) 6b
Telefon 15-63. 380 IL

Új bombai diós zsákok

100 kilós tartalommal nagy mennyiségben kaphatók

1035

Dancse

törménykereskedőnél Telefon 813

Szveler, kezlyü, harisnya

332

és minden rövidárak olcsón kaphatók

Szenszki Miklósnál, Sas-passage

Sonnenfeld Adolf részv. társ.